

BSOBAC
Bacheloroppgave

“Forsvarlige tjenester i barnevernet”

Universitetet
i Stavanger

Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Bachelor i sosialt arbeid

Stavanger / 17.03.2023.

Kandidatnummer: 4022

Antall ord: 9670

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	3
1.1 Bakgrunn for valg av tema	3
1.2 Presentasjon av problemstilling	4
1.3 Begrepsavklaringer	4
1.3.1 Forsvarlige tjenester.....	4
1.3.2 Barnevernsarbeid	5
1.4 Formål med oppgaven	5
2.0 Teoretisk forståelsesramme	6
2.1 Forsvarlighet	6
2.2 Barnevernfaglig kunnskap og kompetanse	8
2.2.1 Barnets beste	10
2.3 Skjønn i yrkesutøvelsen	10
2.4 Skjønn i lederrollen	11
3.0 Metode	12
3.1 Valg av metode	12
3.2 Datainnsamling	13
3.3 Analyse	14
3.3.1 Presentasjon av forskningsartiklene.....	16
3.4 Studiens troverdighet (validitet)	18
4.0 Funn og drøfting	20
4.1 Presentasjon av funn	20
4.1.1 Juridisk og politisk nivå	20
4.1.2 Kunnskap og kompetanse	21
4.1.3 Faglig skjønn.....	22
4.1.4 Lederskjønn.....	23
4.2 Drøfting av funnene	24
4.2.1 Barnets beste-vurderingen	24
4.2.2 Sett i lys av det juridiske og politiske nivået	25
4.2.3 Sett i lys av barnevernfaglig kunnskap og kompetanse	27
4.2.4 Sett i lys av faglig skjønn.....	28
4.2.5 Sett i lys av lederskjønn	29
5.0 Avslutning	31
5.1 Konklusjon	31
5.2 Forslag til videre forskning	31
Litteratur/referanser	32

Vedlegg 1: Søkeprosess

Antall ord: 9670

1.0 Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av tema

Ved årsskiftet trådte den nye barnevernsloven i kraft. Formålet med en ny barnevernslov er å gjøre den tilgjengelig og tilpasset dagens samfunn. Lovendringen er også omtalt som en barnevernsreform, også kalt oppvekstreformen (Prop. 73 L (2016-2017)). De viktigste endringene i den nye loven er bestemmelser som omhandler å styrke barneperspektivet, fokus på forebygging og lavterskeltilbud, organisering av tjenesten, og økt kompetansekrav. Dette er i tråd med FNs barnekonvensjonsprinsipper (Bendiksen & Haugli, 2021). I proposisjonen vektlegges viktigheten av å styrke kompetansen til ansatte i barnevernet, da departementet anerkjenner at barnevernsarbeidere har krevende arbeidsoppgaver. Lovverket legger tydelige føringer for hvordan barnevernsarbeid skal utføres, samtidig gir det barnevernsarbeideren et handlingsrom (Oterholm, 2015). I dette handlingsrommet og i all utøvelse av barnevernsarbeid, pålegger lovgiver barnevernsarbeidere et forsvarlighetskrav jf. Barnevernsloven §1-7, men hvordan forsvarlighetskravet skal ivaretas, utdypes ikke i lovverket. I min praksisperiode i barneverntjenesten opplevde jeg at barnevernsarbeidere forsto forsvarlighetsbegrepet ulikt. Dette førte til at jeg undret meg over om tjenesten jeg jobbet i kunne tilby "likeverdige tjenester", som ifølge forvaltningsloven er et sentralt prinsipp (Bendiksen & Haugli, 2021). Min observasjon av at forsvarlighetsbegrepet blir brukt lite i praksisfeltet, samsvarer med Sverdrup et.al (2018) sin rapport. Rapporten viser blant annet funn fra kvalitative intervjuer, som finner at saksbehandlere ikke bruker begrepet "forsvarlighet" i sin arbeidsutførelse. Studien viser også at saksbehandlerne kjenner til begrepet, men at det kun er på ledernivå begrepet blir brukt. Den faglige begrunnelsen for mitt valg av tema, er derfor at vi trenger mer kunnskap om hvordan forsvarlighetskravet forstås og ivaretas i praksis.

1.2 Presentasjon av problemstilling

For å belyse tematikken om forsvarlighet i barnevernet har jeg formulert følgende problemstilling:

Hva sier forskning om hvordan forsvarlige tjenester forstås og ivaretas i barnevernsarbeid?

Ved å formulere problemstillingen min slik, vil jeg belyse to sider. Den ene siden vil si noe om hvordan forsvarlighetskravet kan forstås gjennom ulike tilnærminger, mens den andre vil se på hvordan lovkravet ivaretas og forvaltes i praksis. Når vinklingene drøftes opp mot teori og funn, vil det totalt danne et større perspektiv på hva forsvarlighetskravet kan romme.

1.3 Begrepsavklaringer

Det er viktig å etablere en forståelse av begrepene *forsvarlige tjenester* og *barnevernsarbeid*, for å tydeliggjøre problemstillingens mening. Redegjørelsen av begrepet forsvarlige tjenester vil i dette kapittelet forklares, som en foreløpig definisjon, da jeg i kapittel 2.0 om teoretisk forståelsesramme vil utdype begrepet teoretisk.

1.3.1 Forsvarlige tjenester

Kravet til forsvarlighet fremgår av §1-7 i Lov om barnevern (Barnevernsloven, 2023). Som nevnt innledningsvis, trådte den nye barnevernsloven i kraft ved årsskiftet 2023. Kravet til forsvarlighet i den nye loven er jf. forarbeidene, en videreføring av det gamle kravet (Prop. 133 L (2020-2021) s. 57). Forsvarlighetskravet i den forrige loven jf. §1-4 i Lov om barnevernstjenester 1992, sa at “Tjenester og tiltak etter denne loven skal være forsvarlige” (Barnevernloven, 1993). Den eneste presisjonen som er gjort i ny lov, er at ordlyden tydeliggjør at “Barnevernets saksbehandling, tjenester og tiltak skal være forsvarlige”. Altså, alle områdene og tjenestene barnevernet utfører, skal være forsvarlige. Lovgiver utdyper imidlertid ikke hva som nærmere bestemt skal forstås med forsvarlighet, og begrepet mangler en klar definisjon i barnevernsarbeid. Det vil være et delmål for min oppgave, å innkretse en slik forståelse.

1.3.2 Barnevernsarbeid

Barnevernsarbeid er definisjonen på alle tjenester som utføres av barnevernstjenesten etter Lov om barnevern. Loven forvaltes av både kommunal og statlig sektor, samt private aktører (Bunkholdt & Kvaran, 2021 s. 29). Arbeidet innebærer behandling av bekymringsmeldinger, undersøkelsesarbeid, tiltak- og oppfølgingsarbeid, og ettervern- og fosterhjemsarbeid, samt forebyggende arbeid. Hensikten med barnevernets arbeid er å sikre at barn og unge får trygge oppvekstvilkår (Barnevernsloven, 2023 § 1-1).

1.4 Formål med oppgaven

Oppgavens formål er å se på hvordan forsvarlighetskravet blir forstått og ivaretatt i praksis, basert på forskning innenfor feltet. Med dette vil jeg søke å forstå dybden, og samtidig kompleksiteten i forsvarlighetsbegrepet. Det viser seg at lovkravet om forsvarlige tjenester avhenger av en rekke ulike momenter i et samspill: både barneperspektivet, det juridiske og politiske nivået, kunnskap og kompetanse, faglig skjønn og lederskjønn.

2.0 Teoretisk forståelsesramme

I dette kapitlet vil jeg redegjøre for relevant teori og forskning, som jeg vurderer vil være nødvendig for å drøfte oppgavens funn. Først vil jeg redegjøre for forsvarlighetsbegrepet, forstått gjennom rettsdokumenter og litteratur. Dette mener jeg er relevant da oppgaven trenger et teoretisk grunnlag om hva som regnes som forsvarlig og uforsvarlig, for å drøfte hvordan begrepet forstås. Videre i dette kapitlet har jeg valgt å redegjøre for kunnskapsteori og kompetansebegrepet, samt teori om faglig skjønn og lederskjønn, for at jeg senere kan drøfte mine funn opp mot hvordan forsvarlighetskravet ivaretas.

2.1 Forsvarlighet

Forsvarlighet er et grunnleggende begrep i forvaltningspraksis. I Grunnloven § 113 stilles det krav om lovhjemmel ved myndighetsutøvelse, om man må gripe inn i borgerens privatliv (Grunnloven, 1814 § 95). I barnevernsarbeid foretar man handlinger og beslutninger som i stor grad er inngripende i familiers private liv. Varsomhet i slikt arbeid, og forsvarlighet ses derfor som et uskrevet krav til god forvaltningsskikk, ifølge Eckhoff & Smith (2018). Som nevnt i kapittel 1.3.1, fremgår det et forsvarlighetskrav til alt arbeid, som barnevernet utøver jf. Barnevernloven §1-7. Det lovfestede kravet gir både et signal til tjenesten og mottakeren av tjenesten, samtidig åpner kravet for muligheter til tilsyn og kontroll (Prop. 106 L (2012-2013 s. 48-49). Forsvarlighetskravet er både et juridisk begrep, og et begrep som forstås gjennom praktiske fagbriller.

Juridisk skal forsvarlighetskravet fungere som pekepinn for hvordan tjenesten og arbeidet skal være. Det vil også si, at det går en grense for hva som er uforsvarlig (Bendiksen og Haugli, 2021). Ser man forsvarlighetskravet kun med juridiske briller, vil man kunne si at forsvarlighetskravet er en minstestandard til hva tjenesten skal yte. Lovverket inneholder også regler om tidsfrister, saksbehandlingsregler og krav som må innfris. Juridiske prinsipp som "rett hjelp til rett tid", "barnets beste", "retten til medvirkning", "likeverdige tjenester" med mer, sier også noe om hva lovgiver forventer av tjenesten. Møtes ikke disse kravene, vil det regnes som uforsvarlighet (Bendiksen og Haugli, 2021 s.192). For å sikre forsvarlighet foreslår forarbeidene at institusjonene skal ha internkontroll (Prop. 133 L (2020-2021) s.21). Det kan utøves på ulike måter, men hensikten er å kontrollere at tjenestene som ytes

samsvarer med lovens krav. Videre skal det dokumenteres, og det forventes at internkontroll finner sted i alle fasene av barnevernsarbeid (Prop. 133 L (2020-2021) s.48). Norge har ratifisert FNs barnekonvensjon, og konvensjonen har fått stor innflytelse for både politiske beslutninger, lovgivning og rettspraksis (Bendiksen & Haugli, 2021 s.34). Ved å signere konvensjonen, fører det også til at Norge kan bli kontrollert og dømt i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD). De siste årene har det funnet sted at Norge har blitt dømt i EMD, og det er interessant å se på hvorfor Høyesterett fatter andre vurderinger enn EMD (Vogt-Lorentzen, 2022). I Vogt-Lorentzens (2022) forskning kommer det frem at ulike verdisyn og forståelse av hva som er til det beste for barn, kan være faktorer som gjør at rettsinstansene vurderer hva som regnes som forsvarlig, ulikt.

Sett ut ifra praktiske fagbriller er forsvarlighet et dynamisk begrep. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir), som er barnevernets fagdirektorat, er ansvarlig for at å gi gode faglige anbefalinger til barnevernsfaglig praksis. Dette gjennom å forklare og tolke hvordan ulike lovbestemmelser og prinsipp skal forstås (Prop. 106 L (2012-2013), s. 129). Ettersom det skjer mye forskning på barnevernsfeltet og ny kunnskap fremtrer, vil hva som regnes som forsvarlig gjerne endres noe over tid. Bufdir har utarbeidet kvalitetsmål de mener at per tid, er relevante for å sikre forsvarlige vurderinger. Kvalitetsmålene innebærer blant annet at; barn og familier skal få hjelp som virker, de skal møte sikre tjenester, de skal involveres, de skal møte tjenester som er samordnet, barnevernets ressurser skal utnyttes godt, og barnevernet skal sikre likeverdige tjenester (Prop. 106 L (2012-2013), s. 49-51). Som figur 1 illustrerer, er det ønskelig å ikke kun oppnå forsvarlig praksis, men å yte best mulig praksis. Dette gjennom faglige anbefalinger, som bygger på oppdatert og ny kunnskap med utgangspunkt i relevante problemstillinger man møter i praksis (Prop. 106 L (2012-2013) s.51),.

Figur 1: Faglige anbefalinger som støtte for beste praksis

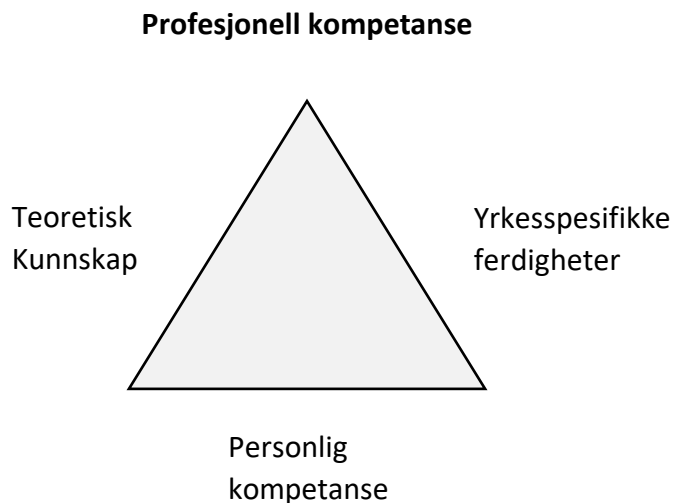
(Kilde: Prop. 106 L (2012-2013) s.51)

2.2 Barnevernfaglig kunnskap og kompetanse

Tradisjonelt sett har kunnskap blitt betegnet som viten, lærdom, erkjennelse eller innsikt (Holmen, 2022). Sett i lys av barnevernsarbeid kan kunnskap forstås som et spenningsfelt mellom teori og praksis (Grimen i Kleppe, 2015a). Grimen forklarer at man kan se kunnskap i sosialt arbeid på to ulike måter; Først gjennom at teorien preger praksis, eller gjennom at praksis preger teorien (s.126). Kleppe (2015a) forklarer at uansett hva som preger hva, synes det å være et premiss om at praksis er en ting, mens teori er en annen ting. I utøvelsen av barnevernsarbeid er forholdet komplekst, og det vil være utilstrekkelig å kun velge enten praksis eller teori, men det må ses i sammenheng. I en sosialfaglig tilnærming av kunnskap, vil den teoretiske kunnskapen bare være en del av kunnskapsgrunnlaget (Kleppe, 2015a s.126-127). Filosofen Kjell S. Johanssen (i Kleppe 2015a) viser også til påstandskunnskap og praksiskunnskap, som en del av kunnskapsgrunnlaget til en barnevernsarbeider. Hvor regler, samfunnets normer og egne erfaringer og opplevelser klassifiserer kunnskapen (Johanssen 1999 i Kleppe, 2015a s.126-128). Et annet moment som fremtrer i et sosialfaglig kunnskapsgrunnlag, er den kontekstuelle og den tause kunnskapen (Polanyi og Ra 2000, i Kleppe 2015a). Kontekstuell kunnskap handler om å se situasjonenes betydning som et forhold i vurderingssituasjonen (Kleppe, 2015a s. 142). Taus kunnskap er vanskelig å sette

ord på, da den ikke huskes eller brukes gjennom verbalt språk, men gjerne sitter i kroppen som en form for en automatisert ferdighetskunnskap (Kleppe, 2015a s.129).

Kompetanse forstås som sikkerhet og berettigelse, definerer Kleppe (2015b). Å inneha kompetanse skikker fagpersonen til å ta ansvar innenfor sitt fagfelt (Kleppe, 2015b s.139-140). I barnevernsarbeid er profesjonell og personlig kompetanse nødvendig, fordi man jobber gjennom relasjoner for å hjelpe barn og familier. Profesjonalitet forstås som et sammensatt fenomen i barnevernsarbeid, det illustreres i figur 2 under. Alle sidene i trekanten er nødvendig for å oppnå en helhetlig profesjonell kompetanse. Det finnes en svakhet ved figuren, og det er at den kontekstuelle kunnskapen ikke fremtrer. Den kontekstuelle kunnskapen er nødvendig for å få et helt situasjonsbilde, når en skal fatte beslutninger som er til det beste for barnet (Kleppe, 2015b s.141-142).

Figur 2: Kompetansetrekanten

(Kilde; Skau 2011 i Kleppe 2015b, s. 142)

2.2.1 Barnets beste

Når man jobber i barnevernet, er kunnskap og kompetanse om barnets beste helt sentralt, da man i hver sak skal foreta en "barnets beste-vurdering". Hensynet til barnets beste er lovfestet i barnevernloven § 1-3 og nedfelt i FNs barnekonvensjon (Bendiksen & Haugli, 2021 s. 118-119). I proposisjonen (133 L (2020-2021) s. 75) kommer det frem at prinsippet om barnets beste innebærer en helhetsvurdering, og må vurderes konkret for det enkelte barn.

Barnekomiteen har utarbeidet en liste med momenter som skal med i vurderingen; barnets synspunkter, barnets identitet, bevaring av familiemiljøet og relasjoner, beskyttelse, omsorg, barnets sikkerhet, barnets sårbarhetssituasjon, barnets rett til helse og skolegang (Prop. 133 L (2020-2021) s. 78). For å ivareta dette, vil den teoretiske og praktiske kunnskapen til barnevernsansatte være nødvendig, samt den profesjonelle kompetansen. Vurderingen beskrives også som en skjønnsvurdering (Prop. 133 L (2020-2021) s. 77), derfor vil neste kapittel redegjøre for skjønnsbegrepet.

2.3 Skjønn i yrkesutøvelsen

Skjønn er et begrep som omfavner mye, og det er derfor nødvendig å definere hvordan begrepet forstås i denne oppgaven. Skjønnsbegrepet stammer i fra norrøn og betyr blant annet dømmekraft eller omdømme (Humerfelt, 2015). Aristoteles (Martinsen 1997 i Hummerfelt 2015) forklarer også skjønn som dømmekraft, og presiserer at dømmekraften må læres gjennom erfaring. Oterholm (2015) forklarer skjønn som evnen til å se sammenhenger og faktorer i en helhet, for å forstå et fenomen. Dette gjennom en kognitiv resoneringsprosess, hvor man vurderer ulike argumenter og vinklinger opp mot hverandre, for å finne den mest hensiktsmessige måten å løse en konkret situasjon eller utfordring på (s.172).

Når man utøver skjønn i yrkesutøvelsen av barnevernsarbeid, brukes begrepet *faglig skjønn* (Hummerfelt 2015). Det faglige skjønnet er bundet av et rammeverk bestående av lover og regler, som legger føringer for skjønnsbruken. Hvor hensikten, er å sikre at vurderingene ikke er tilfeldige og varierende, men at de er godt begrunnet og vurdert i hver enkelt situasjon. I Fellesorganisasjonen (FO) sitt yrkesetiske grunnlagsdokument blir skjønnsbruk definert som; å skille mellom det som er vesentlig og uvesentlig, og samtidig vurdere ulike sider av komplekse situasjoner, og avveie mellom ulike hensyn (Fellesorganisasjonen). Oterholm

(2015) forklarer at grunnlaget for skjønnsutøvelsen preges av både kunnskap og erfaring. Det kan også forklares som en kombinasjon av kontekstuell kunnskap og generell kunnskap, hvor teoretisk- og forskningsbasert kunnskap, praksiserfaring og praksiskunnskap, samt personlig erfaring og egne verdier, spiller inn i den konkrete vurderingen (s.173-174).

Grimen (2008 i Hummerfelt 2015) beskriver at skjønnnet er knyttet til den personen som utøver skjønnnet. Dette kan åpne for utfordringer, som eksempelvis forskjellsbehandling av barn og familier. Eksempelvis da det skaper et rom for at barnevernsansatte “synser”, og for “blinde flekker” i form av ubevisste verdier, fordommer og erfaringer som påvirker deres beslutninger. For å forhindre synsing, er kritikk til eget skjønn nødvendig (Skau 2017). Lorentzen (2019) forklarer at man som hjelper må ha evnen til å se seg selv utenfra og andre innenfra, kalt mentalisering. For å være kritisk til eget skjønn, må man evne å se seg selv med et «utenfra perspektiv». Skjønnsutøvelse kan også kontrolleres i kollegiale drøftinger, hvor man i grupper drøfter saker sammen, for å foreta vurderinger (Jørgensen & Heggen, 2020).

2.4 Skjønn i lederrollen

Som en forlengelse av redegjørelsen om skjønnsbegrepet, vil det også være nødvendig å se på hva som ligger i begrepet lederskjønn. Begrepet inneholder andre elementer enn de som er nevnt over, og rommer et annet ansvar. Kirkhaug (2019) beskriver lederskjønn som prosesser, som skjer både bevisst og ubevisst gjennom koblinger av informasjon og stimuli. Videre påvirkes det av lederens individuelle kapasitet, personlighet og følelser (s.90-91). Kirkhaug (2017) viser også til begrepet *lederskapsskjønn*, for å koble skjønnsutøvelsen sammen med administrative plikter. Eksempelvis kan slike plikter omhandle og preges av økonomisk kapasitet, tilgjengelige ressurser og hvilke prioriteringer som er viktigst. Beslutningssituasjonen til en barnevernsleder vil derfor være krevende på en annen måte enn for en barnevernsansatt, da andre faktorer også må vektlegges inn i den konkrete situasjonen (s.34-37). Dane & Pratt (2007) forklarer lederskjønn som en intuisjon man gjennom trening og erfaring vil opparbeide seg. Etter hvert som lederen lærer seg å gjenkjenne mønstre, vil vedkommende raskere finne en presis løsning (s 33-54).

3.0 Metode

3.1 Valg av metode

For å begrunne mitt valg av metode, vil jeg innledningsvis i dette kapitlet kort redegjøre for begrepet. Vilhelm Aubert (i Dalland, 2020 s.53) forklarer metode som en fremgangsmåte for å løse problemer og tilegne seg ny kunnskap. Dette gjøres gjennom å innhente informasjon, også kalt data, som i vitenskapelig kontekst omtales som å samle empiri (Halvorsen, 2008 s.20). For å samle empiri finnes det flere ulike metoder og fremgangsmåter man kan velge (Dalland, 2020). Kort forklart skilles det vanligvis mellom kvalitativ, kvantitativ og litteraturstudie som metode. Kvalitativ metode har gjerne som hensikt å få tak i individuelle opplevelser og meninger, gjennom å utføre intervjuer. Kvantitativ metode søker å finne målbare data, som sammenlignet med kvalitativ metode gjerne er mer generaliserende (Dalland, 2020 s. 54). Litteraturstudie som metode, søker systematisk i allerede eksisterende forskning, ofte med et evaluende og kritisk blikk (Dalland, 2020 s.199). Dalland (2020) forklarer at den valgte metoden ikke alltid klarer å fange opp alt, som forskeren ønsker å finne svar på. Derfor er en redegjørelse av metodekritikk og validitet, helt sentralt og nødvendig i en forskningsartikkel. I en slik redegjørelse skal blant annet valgene forskeren har tatt begrunnes, svakheter ved den valgte metoden skal beskrives, og det skal påpekes om andre faktorer kan ha hatt en virkning på resultatet (Dalland, 2020 s. 56).

Det viktigste kriteriet for metodevalget, bør ifølge Dalland (2020) være at metoden belyser problemstillingen på en hensiktsmessig måte (s. 53). For å besvare min problemstilling har jeg valgt litteraturstudie, som metode. Dette begrunnes blant annet i at det allerede finnes forskning på forsvarlighet i barnevernet. Når man foretar en litteraturstudie gjør man omfattende søk gjennom en søkeprosess, for å få en oversikt over allerede eksisterende forskning på valgt tema (Aveyard, 2019 s.2). Oversikten skapes gjennom å systematisere kunnskap slik; først søke etter kunnskap, samle den inn, vurdere det innsamlede materiale og sammenfatte funnene (Støren, 2013 s. 16). Når funnene analyseres får man en ny innsikt, da artiklene settes opp mot hverandre, og gir en større forståelse av tematikken.

Problemstillingen kan også styre metodevalget ifølge Dalland (2020 s.56). Min problemstilling stiller spørsmålet «*Hva sier forskning om ...*», og legger med det føringer for hvordan jeg kan besvare problemstillingen. Jeg kunne valgt å formulere problemstillingen på

en annen måte, for å så svare på den gjennom en kvantitativ eller kvalitativ studie. Det ville gitt oppgaven en annen tilnærming. Men, i og med at jeg ønsker å få et større perspektiv på hva forsvarlighetsbegrepet rommer, fant jeg det mest hensiktsmessig å se på hva forskning allerede sier om forsvarlighet i barnevernet. Kunnskapen om kvalitativ og kvantitativ metode er likevel nødvendig for å grunngi mitt valg av metode, samt relevant når jeg skal analysere tidligere forskning i min litteraturstudie (Dalland, 2020 s.203-207).

3.2 Datainnsamling

Søkene mine ble gjennomført fra 06.01.2023 til 19.01.2023, i databasene Idunn og Academic Search Premier. Disse databasene ble brukt etter anbefaling fra universitetsbiblioteket, som relevante databaser for sosialfag. For å finne søkeord, valgte jeg å først søke på begrepene jeg presenterte i problemstillingen (Kirkehei & Ormstad, 2013). Søkeordene jeg brukte var «forsvarlig», «forsvarlighet», «forsvarlighetskravet» og «barnevern». Dalland (2020, s. 150) kaller dette for nøkkelbegrep. Jeg oversatte dem også til engelske søkeord, for å søke i begge databasene. I Academic Search Premier brukte jeg søkeordene «justifiable», «child welfare», «child welfare system», «child protection», «children's services». Se vedlegg 1, for loggføringen av søkeprosessen.

Aveyard (2019, s. 77) forklarer at inklusjons- og eksklusjonskriterier avgrensner søket, med en hensikt om å finne den relevante informasjonen man trenger for å undersøke problemstillingen. Søkene mine ble derfor avgrenset til kun fagfellevurderte artikler og til artikler som er publisert etter 2017, da oppgavens retningslinjer ga disse føringene. Selv om oppgaven la føringer for å ekskludere eldre forskning, ville det på tross av disse føringene være et nødvendig eksklusjonskriterium for min oppgave. Ettersom, jeg ville finne artikler som inneholdt oppdatert kunnskap, samt kompetanse om barnevernsreformen og lovendringen. Søkene mine ble også avgrenset til artikler som forsket på det norske barnevernssystemet, da jeg ønsket å se på hvordan forsvarlighetskravet forstås og ivaretas i norsk praksis. Videre søkte jeg etter artikler med både kvalitativ og kvantitativ metode, med et håp om å få både innsyn i statistikk og et dybdesyn i form av intervjuer (Dalland 2020, s. 60). Etter å ha lest totalt 12 artikler, valgte jeg systematisk ut 3 artikler, som jeg fant relevante for å belyse problemstillingen min. Hovedfokuset mitt da jeg skulle vurdere hvilke artikler

som kunne brukes, var om resultatene i forskningen fremsto som gyldige, troverdige og relevante, samt om artiklene viste til hvordan forsvarlighetskravet kunne forstås eller ivaretas. Jeg fant ingen relevante artikler med kvantitativ metode, men de tre artiklene jeg endte opp med, hadde alle ulike metoder og fremgangsmåter, som ga meg ulike innfallsvinkler på forsvarlighetskravet. Søketråden jeg brukte for å finne de tre forskningsartiklene som ble min empiri var "*Forsvarlighetskravet AND barnevern*" i databasen Idunn.

3.3 Analyse

For å analysere funnene mine, valgte jeg å bruke en oversiktstabell, tabell 1. Aveyard (2019) forklarer at en oversiktstabell er et nyttig verktøy for å systematisere, oppsummere og sammenligne funnene i en undersøkelse. I analysen kan man utpeke og finne temaer, som gjentas og- eller skiller seg ut. Kontrastene og likhetene man finner i analysen kan også ses i sammenheng med hvilken metode som er brukt i forskningsartiklene (s.137). For å få et overblikk over hvilke tema jeg ville analysere, gjennomførte jeg først en tematisk analyse hvor jeg fant sentrale tema/nøkkelord i hver artikkel. Hovedsakelig fant jeg temaene i artiklenes avslutning, da den forteller meg hva studien konkluderer med (s.142). Videre supplerte jeg også med andre tema jeg fant relevante, etter å ha lest artiklene flere ganger. Aveyard (2019) forklarer at man oppnår en større forståelse og et helhetlig syn på problemstillingen, ved å først analysere artiklene individuelt, for så å sammenligne dem (s.138). Med dette som grunnlag, begrunner jeg mitt valg om å lage en oversiktstabell hvor jeg sammenlignet temaer fra de ulike artiklene, for å finne de momentene som jeg presenterer i kapittel 4.1.

Tabell 1: Oversiktstabell

Navn (forskere) og årstall	Tittel på artikkelen	Metode/fremgangsmåte	Respondenter	Målgruppe/ Hvem intervjues	Studiens formål	Sentrale temaer
Mona Bratberg Gaarde og Mariann Langleite 11.12.2022	“Ledelse og kravet til forsvarlige beslutninger til barnets beste”	Kvalitative intervjuer av barnevernsledere i ulike Norske kommuner. Analyseres gjennom ulike tilnærminger; desisjnistisk, teknokratisk, pragmatisk, deliberativ	8 stk.	Barnevernsledere i Norge	Se på lederens forvaltning av profesjonelt skjønn. Dette gjennom å se hvordan vurderingen av barnets beste og forsvarlighet vektlegges i beslutninger.	Forsvarlighet skravet, barnets beste-vurderingen, skjønnsutøvelse, ressurser, politisk nivå, Kompetanse, Kunnskap, Kollegiale drøftinger, Medvirkning, Lederkjønn, internkontroll
Sissel Neverdal og Aina Aune Kane 21.06.2020	“Studentaktive læringsprosesser i sosialarbeider utdanningen et bidrag til økt forsvarlighet i barneverntjenester”	Kvalitativ studie. Forklarer metoden som todelte, del 1: redegjør for sentrale strukturer i undervisningsopplegg, del 2: gjennomført fokus grupper/forskningsgrupper	3 fokus grupper Tre ulike klasser i perioden 2015-2016.	Studenter 2 av klassene = heltidsstudenter, 1 klasse = deltidsstudenter	Se på hvordan studentaktive læringsprosesser i sosialarbeider utdanningene kan bidra til forsvarlig yrkesutøvelse i kommunal barneverntjeneste	Kompetanse, Kunnskap, Forsvarlige vurderinger, Læringsprosesser, profesjonell dømmekraft, profesjonsidentitet, samarbeid, barneperspektivet og begrensinger: ressurser, krysspress

Aina Aune Kane 19.09.2018	“Forsvarlighet skravet i barnevernstjenester”	Dokumentstudie Forklarer metode som: sammenligner forsvarlighetskravet i Barnevernloven med Helselovgivning, for så å drøfte hvordan forsvarlighetskravet knyttes til alle fasene i en barnevernssak	Sammenligner to lovverk, og bruker dokumenter som; øvrige rettskilder, menneskerettighetskonvensjoner, forarbeider og juridisk litteratur	Relevante juridiske dokument	Studiens mål er å finne ut hva som kan bidra til å fremme forsvarlighet i barneverntjenester. Gjennom å forstå hvordan forsvarlighetskravet kan forstås ved hjelp av annet lovverk, samt drøfte og redegjøre for hvordan det vil utspille seg i barnevernspraksis.	Forsvarlighet, Makt, kunnskap, faglig kompetanse, juridisk og faglig skjønn, individuelle normer, ressurser, lovverkets føringer, politikk, rettsikkerhet, barnets beste
------------------------------	---	---	---	------------------------------	--	--

3.3.1 Presentasjon av forskningsartiklene

Artikkel 1: **Ledelse og kravet til forsvarlige beslutninger til barnets beste**, av Mona Bratberg Gaarde og Mariann Langleite (2022).

Sammendrag: Artikkelen bygger på en studie hvor det ble gjennomført kvalitative intervjuer av barnevernsledere i ulike kommuner, med et mål om å undersøke ledernes forvaltning av profesjonelt skjønn. Dette gjennom å se på hvordan «barnets beste-vurderingene» og forsvarlighet blir vektlagt i beslutningsprosessene i tjenesten, og hvordan lederskjønnet virker inn i disse beslutningene. Artikkelen finner at lederne overholder myndighetenes føringer gjennom prosedyrer, standardiserte verktøy, og internkontroll. Skjønnsutøvelse blir preget av ledernes faglige bakgrunn og kompetanse. Lederne sikrer forsvarlighet i alvorlige saker ved å lene seg på fagpersoner fra andre profesjonsområder, som psykologer og jurister. I tillegg bruker de kollegiale drøftinger for å kontrollere hverandres skjønnsutøvelse og utjevne ulikhet, selv om lederne har siste ord i saken. Det pekes også på andre faktorer som påvirker hvordan lederne tar beslutninger. Eksempelvis kan det være mangel på gode

plasseringsalternativer, økonomi, ressurser, mangel på ansatte, og tidspress. Ifølge informantene skjer de beste beslutningene når barnevernstjenesten klarer å skape et godt samarbeid med familie og nettverk, og når barnet (med hensyn til modenhet og alder) får være en del av beslutningsprosessen. Artikkelen konkluderer med at en idealmodell for å ta forsvarlige vurderinger, vil være at berørte parter involveres, man er rådført med relevant kunnskap, det er tid for å drøfte/diskutere, og åpenhet og transparens er viktig.

Artikkel 2: Studentaktive læringsprosesser i sosialarbeiderutdanninger- et bidrag til økt forsvarlighet i barneverntjenester, av Sissel Neverdal og Aina Aune Kane (2020).

Sammendrag: Artikkelen undersøker hvordan utdanningsinstitusjonene kan tilrettelegge for hvordan kommende sosialarbeidere skal tilegne seg nødvendig kunnskap, ferdigheter og personlig kompetanse gjennom læringsprosesser. Artikkelen formål er å se på hvordan læringsprosessene bidrar til forsvarlig yrkesutøvelse, gjennom å bruke fokusgrupper som metode. Artikkelen funn er at studentene finner undervisningsopplegget som forberedende til praksisfeltet. De mest hensiktsmessige arbeidsoppgavene var de som lignet praksis, eksempelvis arbeid med caseoppgaver gjennom rollespill, dokumentasjonsarbeid, fagdrøfter og lignende. Artikkelen konkluderer med at utdanningsforløpet gjennom ulike læringsprosesser kan utruste studenter og forberede dem på å ta forsvarlige og helhetlige vurderinger når de senere skal jobbe i felt. Det konkluderes også med at studentene står i et krysspress i møte med praksisfeltet, da de der møter standardisering, interne rutiner, retningslinjer og mindre ressurser.

Artikkel 3: Forsvarlighetskravet i barnevernstjenester, av Aina Aune Kane (2018).

Sammendrag: Artikkelen undersøker hvordan forsvarlighetskravet kan forstås ved å se på helselovgivningens utfyllende beskrivelser av hva som regnes som forsvarlige tjenester. Kane har valgt å sammenligne forsvarlighetskravet i barnevernloven med helselovgivningen i lys av aktuelle rettsdokumenter, og anvender en dokumentstudie

som metode. Dette med en hensikt om å forstå hvordan forsvarlighetskravet kan forstås ved hjelp av annet lovverk, samt drøfte og redegjøre for hvordan det vil utspille seg i barnevernspraksis. Studiens mål er å finne ut hva som kan bidra til å fremme forsvarlighet i barneverntjenester. Artikkelen funner at barnevernsarbeidere står i en krevende dobbeltrolle som både hjelper og kontrollør, og vurderingene som skal tas innebærer juridisk og faglig skjønn. Studien finner også at andre faktorer som tidspres, ressurser, økonomi, og satt struktur på arbeidsplassen kan begrense hjelpetilbudet. Artikkelen påpeker at det er myndighetene som har hovedansvaret for at tjenestene er forsvarlige. Samtidig viser artikkelen at myndighetene begrenser tjenestetilbudet gjennom å være taus om hvilken kunnskap som kreves, selv om lovgiver beskriver at nødvendig kunnskap er avgjørende i lovens forarbeider. Studien konkluderer med å stille seg kritisk til barn og familiers rettsikkerhet, når de mottar hjelp fra barnevernstjenester sammenlignet med helsetjenester.

3.4 Studiens troverdighet (validitet)

Validitetsbegrepet handler ifølge Halvorsen (2008 s.67) om relevans og gyldighet. Dalland (2020) beskriver det som en kvalitetssikring av funnene i forskningen (s. 58). Ser man dette i sammenheng, vil validitet sikre studiens relevans og funnenes troverdighet. For å kontrollere troverdigheten i en litteraturstudie er kildekritikk helt sentralt, og Dalland (2020) viser til to sider ved kildekritikk. Hvor den første siden omhandler å være kritisk til søkeprosessen, og hvordan forskeren har kommet frem til litteraturen som belyser problemstillingen. Den andre siden handler om å være kritisk til redegjørelsen av litteraturen som er funnet, og valgt til å belyse i oppgaven. For å begrunne at oppgaven er troverdig og faglig relevant, må forskeren klare å redegjøre for hvorfor den litteraturen som er valgt er sentral for oppgaven, samt at opplysningene i litteraturen er gyldige (Dalland, 2020 s. 143).

I min oppgave har jeg vært grundig når jeg har funnet forskningsartikler og litteratur. Søkene mine er systematisk utført og vedlagt oppgaven, som gjør at fremgangsmåten er etterprøvable og transparent. Forskningsartiklene er fagfelleverderte, som vil si at de er anerkjente forskningsartikler (Dalland 2020, s. 203-204). Ved hjelp av inklusjons- og eksklusjonskriterier, et kildekritisk blikk, og med fokus på å finne ny forskning, endte jeg opp

med 3 relevante artikler. Til slutt ble de tre artiklene er først analysert individuelt, gjennom en tematisk analyse, for så sett i sammenheng i en oversiktstabell for å sammenligne funnene.

Selv om min hensikt var å være grundig i fremgangsmåten min, kan noen faktorer påvirket funnene mine. Den første faktoren jeg vil belyse er at den nye barnevernsloven trådte i kraft ved årsskiftet 2023, og artiklene jeg har analysert er skrevet før endringen. Samtidig, så jeg at artiklene innehar kunnskap om hvordan den nye loven ville komme til å se ut, jf. forarbeider. Jeg vil også kartlegge at jeg er bevisst på at det finnes andre momenter som påvirker forsvarlighetskravet, enn de jeg har funnet i min analyse, noe som gir meg et innblikk i fenomenet og ikke en absolutt sannhet. Det kan også ha forekommet svakheter i mine engelske søk. Engelsk er et rikt språk og jeg kan ha oversett søkeord som kunne ha vært relevante. Jeg vurderer ikke det som et stort problem for studiens validitet, da målet mitt var å se på hvordan forsvarlighet forstås i det norske barnevernet.

4.0 Funn og drøfting

I dette kapittelet vil jeg først redegjøre for funnene mine, for så å drøfte dem for å besvare problemstillingen min. Oppgavens problemstilling omfatter både det å forstå og forvalte forsvarlighetskravet. Derfor vil dette kapittelet svare på disse spørsmålene; hva sier artiklene om hvordan forsvarlighet forstås? Og, hva sier artiklene om hvordan forsvarlighet ivaretas? Spørsmålene vil bli besvart gjennom å se på og drøfte ulike momenter, som ble synliggjort i den tematiske analysen.

4.1 Presentasjon av funn

4.1.1 Juridisk og politisk nivå

Det første funnet jeg vil presentere fra min analyse, er det juridiske og politiske nivået. Med det menes myndighetenes- og politiske føringer, retningslinjer fra departementene, økonomisk styring, rettspraksis i Norge og i EMD, og tolkning av lovverket i lys av samfunnets nåværende standard.

I artikkel 1 sier alle barnevernslederne som er blitt intervjuet, at politiske føringer har hatt stor betydning for trender i faget, spesielt de siste 10 årene. Informantene forteller at de politiske føringene vektlegges i stor grad når de foretar forsvarlige vurderinger. Eksempelvis viser barnevernslederne til at det er en høyere terskel for å gripe inn i familiens privatliv enn tidligere, ettersom EMD har dømt Norge ved flere anledninger i nyere tid (Gaarde og Langleite, 2022). Et rettslig prinsipp som påvirker vurderingene som tas i praksis er ifølge artikkel 1, er “retten til privatliv”.

Myndighetene stiller krav til internkontroll, og alle informantene i artikkel 1 bekrefter at deres tjenester blir kontrollert internt. Internkontrollen skal være et bidrag til å ivareta forsvarlighet (Gaarde og Langleite, 2022). Dette gjøres på ulike måter, og det fremkommer at noen kontor bruker sjekklister og prosedyrer, mens på andre kontor har lederne kontroll og er involvert i de sakene som vurderes som mest alvorlige. En interessant faktor som presenteres i artikkel 1, er at internkontroll i tjenestene varierer etter hvor stor kommunen er, samt tjenestens kapasitet.

Artikkel 3 viser blant annet at barnevernsarbeiderens mulighet for å utøve sitt mandat, blir påvirket av bevilgninger. Det er kommunen som skal sørge for at barnevernstjenesten skal få nødvendige bevilgninger, til utførelsen av de lovpålagte oppgavene (Kane, 2018). Det samsvarer ikke med hva som kommer frem i artikkel 1 og 2.

Studentene fra studien i artikkel 2, beskriver at tidspress og manglende ressurser kom som en overraskelse da de møtte praksisfeltet (Neverdal og Kane, 2020). Artikkel 1 beskriver også scenarier hvor lederne måtte vurdere flere situasjoner ut ifra hvilke ressurser som var tilgjengelige, og en informant uttrykte at “det noen ganger handler om å finne den minst verste løsningen”. Det kommer også frem at barnets stemme ville veid tyngre i beslutningsgrunnlaget, om det ikke hadde vært begrenset med ressurser (Gaarde og Langleite 2020). Eksempler på begrensinger som styres på et politisk nivå og som får følger for beslutningene som fattes i barnevernet, er ifølge artikkel 1 og 2; mangel på ansatte, økonomiske begrensninger, tidspress, mangel på kompetanseutvikling, og mangel på plasseringsalternativer (Gaarde og Langleite 2022 & Neverdal og Kane 2020)

4.1.2 Kunnskap og kompetanse

Det kommer frem i alle tre artiklene at kunnskap og nødvendig kompetanse, er avgjørende momenter for å utøve forsvarlig arbeid. Kane (2018) stiller seg kritisk i sin studie, til at lovgiver beskriver et krav om faglig kompetanse og samtidig er taus om hvilken kunnskap som er nødvendig. Artikkel 3 sammenligner barnevernsloven med helselovgivningen for å forstå hvordan forsvarlighetskravet skal ivaretas gjennom kunnskap. Kane (2018) finner at på det overordnede nivået, må kommunen og lederne ha kunnskap om tjenestens arbeidsoppgaver og utfordringer for å kunne bevilge nødvendige midler, slik at arbeidet som utføres kan gjøres forsvarlig. Kunnskap på individnivå vil ifølge artikkel 3, innebære at barnevernsansatte kjenner egne begrensninger og ikke påtar seg vurderinger hvor de mangler juridisk og faglig kompetanse. I stedet skal de rådføre seg og innhente bistand fra andre kollegaer eller fagpersoner med relevant kunnskap. For å sikre ivaretagelsen av forsvarlige vurderinger skal kunnskapsgrunnlaget for beslutningene som fattes synliggjøres i dokumentasjonsarbeidet, ifølge artikkel 3. Profesjonsutøveren må grunngi for valgene som tas og de må festes til fagkunnskap, for å oppnå faglig tyngde i saksgangen. Barnevernsansattes kompetanse påvirker alle valgene som tas i meldingsfasen, i undersøkelsesfasen og i tiltaksfasen. Forsvarlighetskravet kan forsås, som at barnevernsansatte trenger den

nødvendige kompetansen som er relevant i den fasen de arbeider i, for å innfri lovkravet (Kane 2018).

Artikkel 1 viser at ledere ofte lener seg på andre faggrupper med relevant kunnskap, for å ivareta at vurderinger er forsvarlige (Gaarde og Langleite 2022). Eksempelvis beskriver informantene i artikkel 1 at de forhører seg med blant annet jurister og psykologer, for nødvendig kunnskap i de mest alvorlige situasjonene. Funnene i artikkel 1 viser også at barnevernslederne vektlegger den enkeltes saksbehandlers kompetanse når de forklarer sin forståelse av forsvarlighetsbegrepet. Informantene beskrev verdien av tilleggskompetanse og tidligere erfaring, som en styrke i kunnskapsgrunnlaget. I komplekse vurderinger beskrev også informantene at en felles kompetanse er med på å ivareta faglig forsvarlighet, og det kommer frem at kollegiale drøftinger er en viktig arena for å dele kunnskap med hverandre.

I artikkel 2 pekes det på at allerede i studieforløpet, ønsker utdanningsinstitusjonene å bidra til å gi studentene et godt grunnlag for å tilegne seg kunnskap, som vil være relevant og rettet mot å yte forsvarlig tjenester i det kommende yrkeslivet (Neverdal og Kane 2020).

Læringsprosesser som baseres på problemløsning gjennom gruppearbeid anvendes, for at studentene skal oppnå og øve på praksiskunnskap. Eksempelvis gjøres dette gjennom rollespill av situasjoner man møter i undersøkelsesarbeid, rollespill av faglige drøfter med kollegaer og andre instanser, og treningsoppgaver i dokumentasjonsarbeid til caseoppgaver. Artikkel 2 finner at studentene fant undervisningen nyttig i møte med praksisfeltet, der refleksjon over kunnskapen de tilegnet seg gjennom læringsprosessene førte til en forståelse av hva som regnes som forsvarlig. I artikkel 3 stiller Kane (2018) seg noe kritisk til at det eksisterer et manglende forhold mellom hva lovgiver forventer av kompetanse, når kravet kun er en treårig utdanning. Kane reiser spørsmålet om behovet for et lovkrav om lenger utdanning, da barnevernsarbeid omfatter svært komplekse utfordringer.

4.1.3 Faglig skjønn

Faglig skjønn er ifølge artikkel 1 og 3 et sentralt moment for å utøve forsvarlige tjenester. I begge artiklene beskrives det at forsvarlighetskravet ivaretas gjennom å forstå situasjonens kompleksitet gjennom bruk av skjønn (Gaarde og Langleite 2022 & Kane 2018). Et hovedfunn i artikkel 1 er at de beste beslutningene tas i samarbeid med barnet (med hensyn til modenhet og alder), familien og nettverket, og gjennom faglige kollegiale drøftinger. Hensikten med

kollegiale drøftinger er som nevnt over, å dele kunnskap, men også å kontrollere hverandres faglige skjønn. Da det i artikkel 1, kommer frem at informantene er klar over at barn i samme tjeneste blir behandlet ulikt, og at det derfor er nødvendig å utfordre hverandres skjønnsbruk (Gaarde og Langleite 2022). I artikkel 3 fremkommer det at forsvarligheten både kan ivaretas gjennom skjønnsbruk, men også at skjønn kan føre til uforsvarlige vurderinger om profesjonsutøveren innehar egne mål og normer (Kane 2018).

I artikkel 1 beskriver informantene skjønnsvurderingene som svært komplekse, men samtidig redegjør de for hvordan de vil gå frem for å vurdere hva som er til barnets beste. Eksempelvis utdyper en informant at det handler om å innhente nok informasjon, samt snakke med- og bli kjent med barnet. Samtidig skal barnevernsansatte veie opp hva som er til det beste for barnet, mot familiens rett til privatliv (Gaarde og Langleite 2022). Dette er et fokus som også fremkommer i artikkel 2, da studentene gjennom læringsprosesser trener på å analysere informasjon. For så å veie faktorer opp mot hverandre og begrunne hvorfor vurderingene de tar til barnets beste, er forsvarlige (Neverdal og Kane 2020). Artikkel 3 problematiserer at når beslutningene som tas inneholder en barnets bestevurdering, er det underforstått at forsvarlighetskravet er ivaretatt. Det er nødvendigvis ikke alltid tilfelle ifølge Kane (2018), da prinsippet er enormt omfattende og innebærer flere avveininger.

4.1.4 Lederskjønn

Artikkel 1 har studert hvordan lederskjønnet ivaretar forsvarlige vurderinger i barnevernsarbeid (Gaarde og Langleite, 2022). Barnevernsleder skal gjennom sitt lederskjønn sikre det faglige skjønnet til barnevernsansatte. Dette gjøres blant annet gjennom internkontroll, som nevnt over er regulert av lovverket. Samtidig er også lederne nødt til å forholde seg til andre arbeidsoppgaver og ansvarsområder, som påvirker deres dømmekraft. Eksempelvis kan lederne da stå i en klem, mellom politiske føringer og barnevernsansattes ønsker. Ledernes skjønn innebærer andre avveininger, enn avveiningene barnevernsansatte tar i anvendelsen av faglig skjønn. På tross av det, fremkommer det at informantene i artikkel 1, forteller at de i interne drøftinger stiller på lik linje som de andre ansatte. Selv om de har siste ordet i saken, ønsker de å kjøre en “flat struktur”. Gaarde og Langleite (2022) skriver at dette tyder på at lederne nedtoner egen maktposisjon og beslutningsansvar, og at lederskjønnet igjen blir påvirket av det.

4.2 Drøfting av funnene

4.2.1 Barnets beste-vurderingen

Barnets beste-vurderingen kan ses som en nøkkel i å forstå hva som regnes som forsvarlig. Da vurderingen rommer det juridiske aspektet, profesjonell kompetanse og skjønnsanvendelse. Jeg vil derfor først se nærmere på spørsmålet; hva er forholdet mellom forståelsen av forsvarlighet knyttet til barnets beste?

Barnets beste- vurderingen presenteres av lovgiver som en av de viktigste vurderingene for å sikre forsvarlige tjenester (Bendiksen & Haugli, 2021 s. 118-119). Da vurderingen skal inneholde blant annet barnets synspunkter, barnets identitet og bakgrunn, for å møte barnets behov og oppnå et godt hjelpetilbud (Prop. 133 L (2020-2021) s.78). Funn viser også at de beste beslutningene tas i samarbeid med barnet (Gaarde & Langleite, 2022). Med et ønske om å se barnets perspektiv, blir det sentralt å inneha evnen til å mentalisere (Lorentzen, 2019). Det vil i samspill med barnevernfaglig kompetanse og anvendelse av skjønn, skikke barnevernsarbeideren til å fatte forsvarlige beslutninger tilpasset det enkelte barnet (Kleppe 2015a, s. 140).

Det kan argumenteres for at barnets beste-vurderingen blir utfordret når barnevernsarbeidere ikke får ressurser til å innfri Bufdirs kvalitetsmål, som igjen vil begrense handlingsrommet for bruken av skjønn. I situasjoner som flere av funnene mine eksemplifiserer om begrensninger, vil ikke barnets beste stå i hovedfokus. Et godt eksempel fra artikkel 1, er at en informant sier at «barnets stemme ville veid tyngre om det var mulig i forhold til tilgjengelige ressurser» (Gaarde og Langleite 2022). Barnets rett til medvirkning begrenses dersom alternativene barnevernsansatte har å velge mellom, ikke innfrir noen av barnets ønsker. Om vi ser forsvarlighet som barnets beste, sikrer da lederskjønnet hva som er til det beste for barnet? Funnene viser at lederskjønnet ikke alltid samsvarer med forsvarlighetskravet, om vurderingene lederen tar hovedsakelig er preget av å fatte vurderinger på begrensede ressurser.

Barnets beste-vurderingen i seg selv viser seg å regnes som en ivaretagelse av forsvarlighet (Kane 2018). I praksis tenkes det at når barnets beste- vurderingen finner sted i dokumentarbeidet, er det underforstått at forsvarlighetskravet er ivaretatt (Kane 2018). Det

kan vise seg å være problematisk når både teori, mine funn og videre drøfting viser at det også eksisterer utfordringer og svakheter i bruken av faglig skjønn, samt et behov for kompetanseutvikling (Humerfelt, 2015). Dette tydeliggjør verdien av grundig dokumentasjonsarbeid, som redegjør for hva som er vurderingsgrunnlaget, og hvor barnets stemme fremtrer i journal. For å kontrollere forsvarlighetskravet er det ikke nok at det står i dokumentene at det er gjennomført en barnets beste-vurdering, men man må kontrollere om vurderingene som er tatt, samsvarer med kravene Bufdir stiller.

4.2.2 Sett i lys av det juridiske og politiske nivået

Jeg hevder at det juridiske nivået er belysende for å forstå hva som ligger i forsvarlige tjenester. Påstanden underbygges av at loven regulerer hvordan arbeidsoppgavene skal utføres, tidligere EMD dommer preger gjeldene rettspraksis, og Bufdir som er underlagt barne- og familiedepartementet gir anbefalinger og føringer for hvordan arbeidet skal praktiseres (Bendiksen & Haugli, 2021 s. 187-209). Bufdir viser til sine kvalitetsmål for å forstå lovbestemmelsene, og som en sjekklister for å kontrollere faglig forsvarlighet i utførelsen av barnevernsarbeid (Prop. 106 L (2012-2013) s. 49-51). Fjernes det juridiske nivået, vil innrammingen av hva som regnes som forsvarlig standard frafalle.

Det politiske nivået vil være dynamisk. En informant i artikkel 1 kommenterte at: «Det er spennende å følge med på om den praksisen vi har i Norge, bør justeres på ut ifra mer internasjonale perspektiver» (Gaarde og Langleite 2022). Dette er et spørsmål verdt å reise, da det er interessant å se på hvem som får definere norsk praksis. Er det EMDs standard, eller skal norske forhold og standarder, veie tyngre? Sett i lys av teori, berører Vogt-Lorentzen (2022) noe av denne tematikken i sin forskning, hvor hun skriver om hvordan dialogen mellom Høyesterett og EMD har utspilt seg. Det hevdes at forskjeller i verdisyn og oppfatningen av hva som generelt sett er til det beste for barn, varierer noe hos de to rettsinstansene, og at Høyesterett må være tydelig i sin dialog med EMD, om hva som i Norge oppfattes som “barnets beste” (Vogt-Lorentzen 2022). Samtidig kontrollerer og ivaretar EMD forsvarlighetskravet gjennom å sikre rettspraksis fra et objektivt ståsted (Kjelland, 2017 s.32). Samspillet mellom de to rettsinstansene vil føre til et dynamisk forhold, hvor praksis utvikler seg i henhold til samfunnets utvikling og forventninger.

Det politiske nivået og mandatet barnevernsansatte jobber ut ifra, skal gjennom retningslinjer sikre at forsvarlighetskravet ivaretas, ved blant annet internkontroll (Prop. 133 L (2020-2021) s.21). Artikkel 1 finner at kommuner praktiserer dette ulikt og at det er flere måter å følge lovkravet på (Gaarde og Langleite 2022). Man kan da reise spørsmålet om det kan føre til ulike tjenestetilbud i de ulike kommunene. Ifølge lovgiver er likeverdige tjenester et sentralt juridisk prinsipp, som skal vektlegges i forvaltningsarbeid (Prop. 106 L (2012-2013), s. 50). Likevel, er det imidlertid ingen politiske føringer som tydeliggjør eksakt hvordan internkontroll må praktiseres, som igjen åpner opp for ulike muligheter. Det kan også ses som en styrke, hvor artikkel 3 fremhever at det kan være en fordel at kommunen selv kan tilpasse og delegere arbeidsoppgaver (Kane 2018). Vi vet at tilgjengelige ressurser kan variere i de ulike kommunene, ofte grunngis det i at Norges kommuner er svært varierende i størrelse og innbyggertall. Handlingsrommet som er gitt til hver enkelt kommune, åpner for å tilrettelegge for hvordan internkontroll kan sikres hensiktsmessig, gitt kommunens ressurser.

Argumentet mitt om at den politiske og juridiske siden er nødvendig for forståelsen av forsvarlighetsbegrepet er gyldig, men om vi ser på hvordan det politiske nivået begrenser ivaretagelsen, samsvarer ikke forståelsen med ivaretagelsen. Er det ikke paradoksalt at lovgiver pålegger et forsvarlighetskrav, men at politikerne ikke innvilger nødvendige ressurser for å ivareta kravet? Mine funn i kapittel 4.1.1 viser noen betydningsfulle begrensninger som går på blant annet økonomi, tidspress og manglende kompetanseutvikling (Gaarde og Langleite 2022 & Neverdal og Kane 2020). I artikkel 1 sier en av informantene “At det noen ganger handler om å finne den minst verste løsningen”. Dette eksempelet underbygger argumentet om at politiske føringer begrenser handlingsrommet. Figur 1 viser at man kan oppnå en forsvarlig praksis om det dokumenteres for at vurderingen er “god nok”. I tilfeller hvor man må velge mellom den minst verste løsningen, vil man ikke oppnå målet om best mulig praksis, som figur 1 viser er optimalt (Prop. 106 L (2012-2013) s.51). Det politiske nivået vil med disse begrensningene frata profesjonsutøverens mulighet til å utøve oppdatert og god faglighet i henhold til Bufdirs kvalitetsmål (s.49).

4.2.3 Sett i lys av barnevernfaglig kunnskap og kompetanse

Det neste moment jeg hevder at har betydning for å forstå og ivareta forsvarlighet er kunnskaps- og kompetansenivået, da det synliggjøres i funn at kunnskap vektlegges i stor grad, for å underbygge de faglige vurderingene i dokumentasjonsarbeidet (Kane, 2018). Barnevernfaglig kunnskap kan forstås som et spenningsfelt mellom teori og praksis, hvor teoretisk kunnskap forstås i lys av praksis, og praksiskunnskap preger det teoretiske kunnskapsgrunnlaget (Grimen i Kleppe 2015a, s.126). Kunnskapsgrunnlaget til en barnevernsarbeider er komplekst sammensatt av flere kunnskapsformer (Johanssen 1999 i Kleppe 2015a, s. 128 & Polanyi og Ra 2000 i Kleppe 2015a, s. 129), som vil utruste profesjonsutøveren til å ta vurderinger basert på ulike typer kunnskap gitt den konkrete situasjonen. Kompetansen den ansatte innehar vil også prege hvordan handlinger og vurderinger utføres, og det er helt nødvendig at barnevernsansatte har kompetanse om hva som ligger i en barnets beste-vurdering (Kleppe, 2015b). Om man fjerner dette momentet i sikringen av forsvarlighetskravet, vil det være utydelig hva som danner beslutningsgrunnlaget i barnevernssaker.

Samtidig er det noe usikkerhet rundt momentet kunnskap, da et funn viser at lovgiver er taus om hvilke kompetanse og kunnskap som kreves. Det åpner opp for ulike tolkninger og må ses i sammenheng med tidligere praksis og forskning (Kane, 2018).

I artikkel 3 forsøker Kane (2018) å innkretse en forståelse av hvordan kunnskapskravet kan forstås gjennom en sammenligning av helselovgivningens forsvarlighetskrav, som ble redegjort for i kapittel 4.1.2. Likevel, påpekes det i artikkelen at sammenligningen ikke rommer dybden av maktproblematikken barnevernsansatte står i, som ikke finner sted på samme måte i helsearbeid (Molven 2006 i Kane 2018). Barnevernsansatte er pliktet til å samarbeide med foreldre jf. Barnevernsloven §1-9 (Barnevernsloven, 2023). Ifølge Kane (2018) trengs det en spesifisering på hvordan denne plikten skal ivaretas, da maktforholdet er skjævt.

Det fremkommer i mine funn at barnevernsansatte og ledere, er avhengige av andre fagpersoners kunnskap i vanskelige vurderinger (Kane 2018 & Gaarde og Langleite 2022). Her vil jeg stille meg kritisk til om barnevernsansattes kunnskap ikke er nok i seg selv, og undre meg over hvorfor det kan være slik. Kunnskapsgrunnlaget til en barnevernsansatt

rommer flere typer kunnskap, men det kan tenkes av kompetansen er mer spisset (Kleppe, 2015b). Denne påstanden imøtegås med at barnevernsansatte har kompetanse på hva som er til barnets beste, men har noe eller begrenset kunnskap om det juridiske og psykologiske aspektet. Derfor, som artikkel 1 (Gaarde og Langleite 2022) finner, vil det være hensiktsmessig og forsvarlig å kontrollere vurderingene med andre fagpersoner, som innehar juridisk eller psykologisk kompetanse, i de mest omfattende sakene. Likevel, kommer det frem at informantene i artikkel 1 vektlegger den enkeltes kompetanse og erfaring, som et argument for at vurderingene som tas er forsvarlige. Altså, kan det tenkes at i de fleste barnevernssakene er barnevernsansattes kompetanse nok i seg selv, for å ta forsvarlige vurderinger.

Jf. den nye barnevernslovens forarbeider ble det vektlagt stort fokus på et kunnskapsløft i barnevernet, som et tiltak for å sikre forsvarlighetskravet (Prop. 73 L (2016-2017)). Det er interessant at ny lov krever høyere utdanning (Barnevernsloven, 2023 § 10-16), ettersom Kane (2018) etterlyste et samsvar mellom forventningen til høy kompetanse i barnevernet og utdanningskravet i artikkel 3. Samtidig viser funnene i artikkel 2 at valg av riktige læringsprosesser, også vil være et bidrag. Hvor det handler om og være bevist på hvilke læringsprosesser som er mest effektive og relevante i møte med praksisfeltet (Neverdal og Kane 2020). Studentene vil med dette skape en forståelse av hva som ligger i forsvarlighetskravet. Det kan også tenkes at forståelsen studentene får i studieforløpet, kan bidra til at de som ferdigutdannede barnevernsarbeidere og sosionomer vil mestre å ivareta forsvarlighetskravet i feltet.

4.2.4 Sett i lys av faglig skjønn

Momentet faglig skjønn synliggjøres på ulike måter i min tematiske analyse, og jeg vil derfor hevde at faglig skjønn er en faktor som bidrar til å ivareta forsvarlige tjenester. Styrken i å anvende faglig skjønn, er at barnevernsarbeideren får møte barnet og familien på en måte som er tilpasset dem og deres behov (Oterholm 2015, s.172.). Dette samsvarer med et funn i artikkel 1, hvor det belyses at de beste vurderingene tas i samarbeid med barnet, familien og nettverket (Garde og Langleite 2022). Her synliggjøres også et lovfestet krav om medvirkning jf. barnevernsloven § 1-4. Medvirkning er en faktor som veier tungt i barnets beste-

vurderingen, hvor man skal veie forhold opp mot hverandre for å ta best mulig beslutning for barnet (Barnevernsloven, 2023 §1-4). Som Oterholm (2015, s.173-174) viser preges skjønn av kunnskap og erfaringer. Altså, må barnevernsarbeiderens kunnskap om hva som er til barnets beste, veies opp mot barnets ønsker, som igjen må ses ut ifra hvilke muligheter og begrensinger som finner sted.

I avsnittet over ser vi noe av skjønnets kompleksitet, og det fremkommer også i den teoretiske forståelsesrammen at faglig skjønn er svært komplekst. Flere faktorer spiller inn og påvirker hverandre, som kan bli problematisk i anvendelsen. Funnene mine viser til noen faktorer, som kan påvirke det faglige skjønnet negativt. Artikkel 3 finner, at det kan forekomme at den ansatte lar seg påvirke av egne verdier og mål (Kane 2018). Her vil jeg stille meg kritisk til om saksbehandleren man møter, er den avgjørende faktoren for hvilket hjelpetilbud man får. Det vil i så fall også berøre problematikken om ulike tjenester, som igjen kan føre til uforsvarlig hjelp. For å unngå dette, er Skau (2017) tydelig på at kritikk til eget og andre skjønn er nødvendig, for at arbeidet skal ivareta forsvarlighetskravet. Kollegiale drøftinger og interkontroll er et bidrag for å sikre at det faglige skjønnet ivaretar forsvarlighetskravet, og vil også ha en hensiktsmessig funksjon for å sikre likeverdige tjenester (Jørgensen & Heggen, 2020). Mine funn viser at kollegiale drøftinger prioriteres i praksis, og det fungerer også som en arena for å dele kunnskap med hverandre (Gaarde og Langleite 2022). Internkontroll finner også sted, selv om det praktiseres noe ulikt i kommunene. Dette viser en forståelse av viktigheten av skjønnskritikk i praksis, noe som styrker opp under forsvarlighetskravet. Det forebyggende arbeidet i undervisningsopplegget kan også ses som et bidrag til å trene på og kontrollere hverandres skjønnsbruk, gjennom rollespill og gruppearbeid (Neverdal og Kane 2020).

4.2.5 Sett i lys av lederskjønn

Det antydes i mine funn at lederskjønnet sikrer at forsvarlighetskravet ivaretas (Gaarde og Lanleite 2022). Man kan da stille spørsmålet om det er mer forsvarlig at ledere med et distansert blikk, bør fatte beslutningene? Dane og Pratt (2017) forklarer at en leder med erfaring har evnen til å gjenkjenne mønstre og se sammenhenger fra ulike kontekster. Lederskjønnet vil da resultere i å se raske og presise løsninger, som vil spare tjenesten for tid.

Det kan også argumenteres for at lederskjønnet hjelper barnevernsarbeideren med å se situasjonen utenifra. Mentalisering er en viktig evne å inneha når man utøver faglig skjønn (Lorentzen 2019). Samtidig kan man se seg blind når man jobber i saker som engasjerer, og egne mål og normer kan veie tyngre enn fagkompetansen (Kane 2017). I slike tilfeller vil lederskjønnet sikre at vurderingene som tas er forsvarlige.

Sett fra en annen side, kan en tenke at lederskjønnet kan begrense de forsvarlige vurderingene. Lederens skjønn omhandler å veie faglig skjønn opp mot de administrative pliktene og politiske føringene (Kirkhaug, 2017 s. 34-37). Hvordan lederen vektlegger dette i den konkrete sak, kan variere, og som nevnt i kapittel 4.2.2 vil det også kunne utfordre prinsippet om likeverdige tjenester. En annen faktor som kan påvirke lederskjønnet i negativ favør, er om opplysningene lederen får fra barnevernsarbeideren ikke er nyansert. I artikkel 1 kommer det frem at lederne velger å stole på at den informasjonen de mottar stemmer, og at de ut ifra de gitte opplysningene fatter sin vurdering (Gaarde og Langleite 2022). Det kan også tenkes at det kan oppstå misforståelser mellom barnevernsansatte og ledere i slike situasjoner hvor man gjengir opplysninger og informasjon. Om den fallgruven ikke får fokus eller drøftes i tjenesten, kan det skje glipper som fører til uforsvarlige vurderinger. Kollegiale drøftinger skal sikre blant annet dette, som oppgaven allerede har belyst (Jørgensen og Heggen 2020).

Avslutningsvis kan man undre seg over et funn i artikkel 1, hvor lederne sier at de kjører en «flat struktur» i faglige drøfter (Gaarde og Langleite 2022). Med det menes at de stiller på lik linje som andre barnevernsansatte i drøftinger. Hvilken betydning kan det ha for vurderingsutfallet at lederen nedtoner egen maktposisjon? En styrke ved det kan tenkes å være at lederen skaper et rom for det faglige skjønn i seg selv, mens en svakhet vil tenkes å være at drøftingen mister «lederskapsskjønn-perspektivet» (Kirkhaug, 2017). Her tenker jeg at kommunikasjon og åpenhet rundt roller, vil skape en hensiktsmessig og trygg drøftingssituasjon for alle parter.

5.0 Avslutning

5.1 Konklusjon

Samlet sett viser mine funn at forskning sier forsvarlighetskravet forstås og ivaretas gjennom et samspill av flere momenter; og forsvarlighet ser ut til å omfatte teoretisk og praktisk kunnskap, kompetanse om hva som er til barnets beste, og forståelse av lovens krav, gjennom både individuell og kollektiv skjønnsanvendelse. Forsvarlighetskravet fremstår også som et dynamisk begrep, som preges av et politisk nivå i både negativ og positiv forstand.

Kompleksiteten i forsvarlighetsbegrepet kommer frem gjennom at oppgaven drøfter styrker og svakheter ved de ulike momentene, og jeg finner at det er utfordrende å komme til et endelig svar på hva summen av forsvarlighet rommer. Oppgaven gir likevel et innblikk i tematikken, og min avsluttende forståelse er at man kan skille mellom forsvarlighetskravet og forsvarlig praksis. Selv om det finnes en grunnleggende forståelse om at tjenestene skal være til barnets beste, viser min studie at det eksisterer noen faktorer som begrenser utøvelsen og ivaretagelsen av forsvarlige tjenester.

5.2 Forslag til videre forskning

Kompleksiteten i forsvarlighetskravet kan føre til usikkerhet i praksis, og det kan ses som problematisk da forsvarlige tjenester er en plikt jf. Barnevernsloven 1-7. Hva som regnes som forsvarlig, forandrer seg i lys av samfunnets og politiske standarder. Faktum at forsvarlighet er dynamisk, åpner for relevans for videre oppdatert forskning. Oppgaven belyser noen momenter som skaper en forståelse av kravet, men det vil også være interessant og søke etter om det eksisterer andre faktorer, som påvirker hvordan lovkravet om forsvarlige tjenester skal ivaretas. Dette for å oppnå en større forståelse av hva forsvarlighetskravet rommer.

Eksempelvis kan det være spennende å forske videre på maktproblematikken, som oppgaven så vidt belyser. Både hvordan makten til barnevernsansatte påvirker forsvarligheten i møte med familier, og hvordan makten innad i tjenesten (ref. lederens makt) preger forsvarlig arbeid.

Litteraturliste:

- Aveyard, H. (2019). *Doing a literature review in health and social care: A practical guide* (4. utgave.). Open University Press/ McGraw- Hill Education. s. **167**
- Barnevernloven. (1993). *Lov om barneverntjenester (LOV-1992-07-17-100)*.
<https://lovdata.no/dokument/NLO/lov/1992-07-17-100>
- Barnevernsloven. (2023). *Lov om barnevern (LOV-2021-06-18-97)*.
<https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/2021-06-18-97?searchResultContext=1332&rowNumber=1&totalHits=9704>
- Bendiksen, L. R. L., & Haugli, T. (2021). *Sentrale emner i barneretten* (4. utgave.). Universitetsforlaget.
- Bunkholdt, V., & Kvaran, I. (2021). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid—Universitetsbiblioteket i Stavanger* (2. utgave). Gyldendal.
- Dalland, O. (2020). *Metode og oppgaveskriving* (7. utgave.). Gyldendal. s. **272***
- Dane, E., & Pratt, M. G. (2007). Exploring Intuition and Its Role in Managerial Decision Making. *The Academy of Management Review*, 32(1). s. **21***
- Eckhoff, T., & Smith, E. (2018). *Forvaltningsrett* (11. utg. ved Eivind Smith.). Universitetsforl. s. **70***
- Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer, verdepleiere og velferdsvitere, F. (u.å.). *Yrkesetisk grunnlagsdokument* (s. 1–9). <https://www.fo.no/getfile.php/1311735-1585635696/Dokumenter/Din%20profesjon/Brosjyrer/Yrkesetisk%20grunnlagsdokument.pdf>
- Grunnloven- Grl. (1814). *Kongeriket Noregs grunnlov (LOV-1814-05-17)*.
<https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/1814-05-17-nn?searchResultContext=1326&rowNumber=1&totalHits=13446>

- Gaarde, M. B., & Langleite, M. (2022). Ledelse og kravet om forsvarlige beslutninger til barnets beste. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 99(4), 202–219.
<https://doi.org/10.18261/tnb.99.4.4>
- Halvorsen, K. (2008). *Å forske på samfunnet: En innføring i samfunnsvitenskapelig metode* (5. utg.). Cappelen akademisk forl. s. 54*
- Holmen, H. A. (2022). *Kunnskap*. Store Norske Leksikon. <https://snl.no/kunnskap> s. 3*
- Humerfelt, K. (2015). *Faglig skjønn og brukervedvirkning i helse- og velferdstjenestene* (2. utg.). Fagbokforl.
- Jørgensen, T., & Heggen, K. (2020). Det barnevernfaglege skjønnnet og verdien av kollegiale drøftingar. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 97(4), 236–249.
<https://doi.org/10.18261/ISSN.1891-1838-2020-04-02>
- Kane, A. A. (2018). Forsvarlighetskravet i barneverntjenester. *Tidsskriftet Norges Barnevern*, 95(2–3), 200–216. <https://doi.org/10.18261/ISSN.1891-1838-2018-02-03-09>
- Kirkehei, I., & Ormstad, S. S. (2013). Litteratursøk. *Norsk Epidemiologi*, 23(2), Art. 2.
<https://doi.org/10.5324/nje.v23i2.1635> s. 5*
- Kirkhaug, R. (2017). Lederskapskjønn. I O. J. Andersen, H. Torsteinsen, & T. Moldenæs, *Ledelse og skjønnsutøvelse – analyse, intuisjon, forhandlinger* (1. utg.). Fagbokforlaget. s.16*
- Kirkhaug, R. (2019). *Lederskap: Person og funksjon* (2. utgave.). Universitetsforlaget. s.129*
- Kjelland, M. (2017). Velferdsretten og dens plass i rettssystemet. I M. Kjelland (Red.), *Velferdsrett 2* (utg. 5).
- Kleppe, L. C. (2015a). Kunnskap i sosialt arbeid. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg, & L. C. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid—En grunnbok* (s. 125–138). Universitetsforlaget.
- Kleppe, L. C. (2015b). Sosialfaglig kompetanse. I I. T. Ellingsen, I. Levin, B. Berg, & L. C. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid—En grunnbok* (s. 139–153). Universitetsforlaget.

Lorentzen, P. (2019). *Mentalisering og barnevernet: En kritisk drøfting*. Universitetsforlaget.

Neverdal, S., & Kane, A. A. (2020). Studentaktive læringsprosesser i

sosialarbeiderutdanninger – et bidrag til økt forsvarlighet i barneverntjenester.

Tidsskriftet Norges Barnevern, 97(2), 108–125. <https://doi.org/10.18261/ISSN.1891-1838-2020-02-04>

Oterholm, I. (2015). Skjønnsutøvelse i velferdsorganisasjoner. I I. T. Ellingsen, I. Levin, & L.

C. Kleppe (Red.), *Sosialt arbeid—En grunnbok* (s. 171–183). Universitetsforlaget.

Prop. 73 L (2016-2017). (2017). *Endringer i barnevernloven (barnevernsreform)*. Barne- og likestillingsdepartementet.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/67954c9d29dd4c0ca3134e0931f32fdc/no/pdfs/prp201620170073000dddpdfs.pdf> s.54*

Prop. 106 L (2012-2013). (2013). *Endringer i barnevernloven*. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/7d0ea1b89cc54939b17e69a20d5f7b48/no/pdfs/prp201220130106000dddpdfs.pdf> s.142*

Prop. 133 L (2020-2021). (2021). *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven*. Barne- og familiedepartementet.

<https://www.regjeringen.no/contentassets/f325e4de00fb472f85a7a2b94124f531/no/pdfs/prp202020210133000dddpdfs.pdf> s.113*

Skau, G. M. (2017). *Gode fagfolk vokser: Personlig kompetanse i arbeid med mennesker* (5. utg.). Cappelen Damm akademisk.

Støren, I. (2013). *Bare søk! : Praktisk veiledning i å gjennomføre litteraturstudie* (2. utg.).

Cappelen Damm. s.70*

Sverdrup, S., & Briseid, K. (2018). Forsvarlighet og internkontroll i barnevernet. Resultater fra en kvalitativ undersøkelse. *VID vitenskapelige høgskole*. s.56*

Kandidatnummer: 4022

Vogt-Lorentzen, L. (2022). *Rettslig dialog mellom EMD og Høyesterett i de nyere barnevernsakene / Lov og Rett. s.21**

*** Selvvalgt pensum totalt 1193 sider**

Vedlegg 1- Søkeprosess

DATABASE	DATO	SØKEORD/KOMBINASJON	ANTALL TREFF	KOMMENTARER
Idunn	06.01.23	Forsvarlighet	384	Skummet igjennom alle titler. Lest 7 sammendrag.
Idunn	07.01.23	Forsvarlig AND barnevern	71	Skummet igjennom alle titler. Lest 2 sammendrag. Lest 3 artikler. Funn: 2 aktuelle Tittel: <ol style="list-style-type: none"> 1) Studentaktive læringsprosesser i sosialarbeiderutdanningen - et bidrag til økt forsvarlighet i barneverntjenester 2) Ledelse og kravet om forsvarlige beslutninger til barnets beste
Academic search Premier	07.01.2023	Justifiable AND child welfare	4	Lest alle sammendragene.
Idunn	19.01.23	Forsvarlighetskravet AND barnevern	16	Lest alle titler og sammendrag. Lest 7 artikler. Funn: 4 aktuelle Tittel: <ol style="list-style-type: none"> 1) Forsvarlighetskravet i barnevernstjenester 2) Med mål om et bedre barnevern 3) <i>Studentaktive læringsprosesser i sosialarbeiderutdanningen - et bidrag til økt</i>

Kandidatnummer: 4022

				<i>forsvarlighet i barneverntjenester</i> <i>4) Ledelse og kravet om forsvarlige beslutninger til barnets beste</i> <i>(3&4, samme funn som søk den 7/1)</i>
Academic search premier	19.01.23	Justifiable AND (child welfare system or child protection or children's services)	5	Lest alle sammedragene. Lest 2 artikler.